

HOE LEES IK DIT ?

- **BRON:** JAARVERSLAG NBB (1960) EN TIJDSCHRIFT NBB (AUGUSTUS 1959)
- AANVANKELIJK (BIJ TOETREDING TOT HET IMF) HEEFT DE NBB EEN DEEL VAN HAAR GOUDVOORRAAD AAN DE BELGISCHE STAAT VOORGESCHOTEN (UITGELEEND).
- OP 16/04/1959 NEEMT DE NBB DE VORDERING VAN DE STAAT OP HET IMF OVER, EN WORDT DEZE PARTICIPATIE “EEN EIGEN TEGOED”;
- DE NBB BETAALT DE STAAT DE REEDS DOOR HAAR BETAALDE BEDRAGEN TERUG. DE PARTICIPATIE WERD DUS VOLLEDIG MET EIGEN MIDDELEN VAN DE NBB BETAALD,
- DE BANK ZAL “MET EIGEN MIDDELEN” VOORSCHOTTEN VERLENEN IN HET KADER VAN DEZE OVEREENKOMST, DOCH ZAL STAATSWAARBORG GENIETEN.

WAT DENK IK DAN ?

- DE PARTICIPATIE IN HET INTERNATIONAAL MONETAIR FONDS MAAKT ONDERDEEL UIT VAN DE “ OFFICIËLE EXTERNE RESERVES VAN BELGIË ”,
- ZOWEL IN DE WET VAN 19/06/1959 ALS IN HET JAARVERSLAG VAN 1960 STELT MEN UITDRUKKELIJK: “ DE SCHULDVORDERING IS EEN EIGEN TEGOED, IS EIGEN BEZIT VAN DE NBB ”;
- **WAT IS HET VERSCHIL MET DE GOUDVOORRAAD EN DE ANDERE COMPONENTEN VAN DE EXTERNE RESERVES “VAN BELGIË” ?**
- HET GOUD DAT AANVANKELIJK AAN DE STAAT WERD UITGELEEND, BLEEF DUS BIJ HET IMF, MAAR WERD DUS GOUD DAT DE NBB VOOR EIGEN REKENING AAN HET IMF HEEFT OVERGEDRAGEN.

EN WAT DENKT U ?

NATIONALE BANK
VAN BELGIE

Departement Studiën
en Documentatie

TIJDSCHRIFT

voor Documentatie en Voorlichting

VERSCHIJNT MAANDELIJKS

XXXIV^e Jaargang, Deel II, N^o 2

Augustus 1959

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De wijzigingen aan de statuten van de Nationale Bank van België — Conjecturele aspecten van de liquiditeit in de landen van de Europese Economische Gemeenschap, door A. Gambino — De buitenlandse handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1958 — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken.

DE WIJZIGINGEN AAN DE STATUTEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

De wet van 19 juni 1959 over het statuut van de Nationale Bank van België en van het Rentenfonds evenals over de Belgische deelneming in het Internationale Monetaire Fonds en in de Internationale Bank voor Wederopbouw en Economische Ontwikkeling, omvat inzonderheid de volgende bepalingen : 1) Zij verlengt de duur van de Bank; 2) Zij machtigt de Koning ertoe in te stemmen met de verhoging van het quotum van België in het I.M.F. en de Regering in te schrijven op de verhoging van het toegelaten kapitaal van de I.B.W.O.; 3) Zij organiseert de subrogatie van de Bank in sommige rechten en verplichtingen welke voor België uit zijn deelneming aan het I.M.F. voortvloeien; 4) Zij strekt ertoe het Rentenfonds toe te laten zijn open-marktverrichtingen tot de markt op korte termijn uit te breiden.

De buitengewone algemene vergadering van de aandeelhouders van de Bank van 29 juli 1959 keurde de wijzigingen van de statuten van de Bank goed, die door de wet van 19 juni 1959 noodzakelijk werden gemaakt.

De tekst van de toespraak welke door de H. Gouverneur Hubert Ansiaux op de vergadering van 29 juli 1959 werd uitgesproken, en die van de wet van 19 juni 1959 worden hierna overgenomen.

TOESPRAAK GEHOUDEN DOOR DE H. GOUVERNEUR HUBERT ANSIAUX OP DE BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING DER AANDEELHOUDERS VAN 29 JULI 1959

Mijne Heren,

De huidige buitengewone algemene vergadering is van gans bijzondere betekenis. Zij werd belegd ingevolge de afkondiging van de wet van 19 juni 1959 over het statuut van de Bank en van het Rentenfonds, alsmede over de Belgische deelneming in het Internationaal Muntfonds en in de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling.

Onder de bepalingen van die wet zijn het alleen diegene die betrekking hebben op de verlenging van

de bestaansduur van onze Instelling en op de subrogatie van deze laatste in sommige rechten en verplichtingen voor België voortvloeiend uit zijn deelneming in het Internationaal Muntfonds welke wijzigingen van onze statuten ten gevolge hebben. Die wijzigingen worden U heden ter beraadslaging en beslissing voorgelegd.

De bepalingen over het Rentenfonds brengen geen wijziging der statuten van de Bank met zich, doch ze zijn belangrijk voor het monetair beleid. Zij vullen de hervorming van de geldmarkt aan die in november 1957 werd ingevoerd en zullen het mogelijk maken een doelmatiger open-marktpolitiek dan in het verleden te voeren. De huidige vergadering biedt mij de gelegenheid U de draagwijdte en de techniek hiervan uiteen te zetten.

In de parlementaire discussies over de vernieuwing van het charter der centrale banken ziet men vaak

Zij zal, bezorgd om de economie te dienen, zich nochtans inspannen om aan deze laatste al de middelen op korte termijn ter hand te stellen die ze nodig heeft zonder echter daarom, noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks, een begrotingstekort te financieren dat zij om zijn buitensporigheid en bestendigheid afkeurt.

Door de vastberadenheid van haar politiek die aan haar overtuiging beantwoordt, vervult zij haar essentiële plicht, de verdediging van de stabiliteit van de frank, zonder dewelke het niet mogelijk is terzelfder tijd een volledige tewerkstelling en een ware economische en sociale vooruitgang tot stand te brengen.

*
**

WET VAN 19 JUNI 1959

over het statuut van de Nationale Bank van België en van het Rentenfonds, alsmede over de Belgische deelneming in het Internationaal Muntfonds en in de Internationale Bank voor Wederopbouw en Economische Ontwikkeling.

Art. 1. § 1. — Artikel 3 van het koninklijk besluit n° 29 van 24 augustus 1939 betreffende de bedrijvigheid, de inrichting en de bevoegdheden der Nationale Bank van België, genomen ter uitvoering van de wet van 1 mei 1939, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 3. De duur der Bank verstrijkt op 31 december 1988. »

§ 2. De eerste paragraaf van artikel 20 van hetzelfde koninklijk besluit wordt vervangen als volgt :

« De winst die voor de Bank voortspruit uit het verschil tussen de rentevoet van 3 pct. en de rentevoet toegepast op haar discontoverrichtingen, voorschotten en leningen wordt toegekend aan de Staat. »

§ 3. De artikelen 33 en 34 van hetzelfde koninklijk besluit worden opgeheven.

Art. 2. § 1. — Artikel 171 van het Wetboek van de met het zegel gelijkgestelde taksen, gewijzigd door het besluit van de Regent van 25 november 1947, is opgeheven.

§ 2. Artikel 172 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door artikel 60 van de wet van 13 augustus 1947 en door artikel 8 van de wet van 14 augustus 1947, is opgeheven.

Art. 3. — In artikel 3, b, tweede lid, van de wet van 28 juli 1948 betreffende de sanering der balans van de Nationale Bank van België, worden de woorden « 5 miljard frank » vervangen door « 1 miljard frank ».

Art. 4. — De Koning wordt ertoe gemachtigd, namens België, toe te stemmen in de verhoging tot U.S.-\$ 337,5 miljoen van het huidig quotum van \$ 225 miljoen van België in het Internationaal Muntfonds, zoals voorgesteld door de Raad der Gouverneurs van het Fonds, overeenkomstig zijn resolutie van 2 februari 1959.

De Regering wordt ertoe gemachtigd in te schrijven op een bedrag nieuwe aandelen van het toegelaten kapitaal van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling dat overeenstemt met dat van de oorspronkelijke inschrijving van België op het aandelenkapitaal van voornoemde Bank, overeenkomstig de resolutie aanvaard door de Raad der Gouverneurs van de Bank dd. 2 februari 1959 waarbij het toegelaten aandelenkapitaal van de Bank met 100 pct. wordt verhoogd.

Art. 5. — Artikel 6 van de besluitwet n° 5 van 1 mei 1944 betreffende de voorwaarden van aankoop en verkoop van goud en vreemde munten, zoals het gewijzigd werd bij het eerste artikel van de wet van 28 juli 1948, wordt aangevuld met de volgende bepalingen die er de 4°, 5°, 6° en 7° alinea's zullen van vormen :

« De Nationale Bank van België zal eveneens in haar geschriften, als eigen bezit, de schuldvordering mogen boeken die de Belgische Staat heeft op het Internationaal Muntfonds tot terugbetaling van zijn quotum, als lid van het Fonds; en dit ten belope van de biljetten die werden uitgegeven, de kredieten die werden verleend of de bedragen goud die werden gestort door de Nationale Bank ten gunste van het Fonds, tot ontlasting van de Staat, in het raam van de verbintenissen die België zijn opgelegd door de bij de wet van 26 december 1945 goedgekeurde overeenkomst waarbij het Internationaal Muntfonds is opgericht.

» Ten belope der voormelde bedragen, zal de Nationale Bank van België gesubrogeerd worden in de rechten die de Staat bezit, als lid van het Internationaal Muntfonds, overeenkomstig artikelen XV, secties 1 en 3, XVI, sectie 2, en de bijlagen D en E van de Internationale Overeenkomst waarbij het Fonds werd opgericht. De Belgische Staat blijft lid in naam en oefent, voor rekening van de Nationale Bank, de rechten uit waarin deze is gesubrogeerd.

» De beperkende bepalingen van artikel 7, eerste lid, en van artikel 12, eerste en tweede lid, van het koninklijk besluit n° 29 van 24 augustus 1939 betreffende de bedrijvigheid, de inrichting en de bevoegdheden der Nationale Bank van België, genomen ter uitvoering van de wet van 1 mei 1939, vinden geen toepassing op verrichtingen gedaan krachtens het vierde en het vijfde lid van dit artikel.

NATIONALE BANK VAN BELGIË

ALGEMENE VERGADERING

van de

Aandeelhouders der Nationale Bank van België

op 29 februari 1960

VERSLAG

UITGEBRACHT DOOR DE GOUVERNEUR, IN NAAM VAN DE REGENTENRAAD,

over de verrichtingen van het boekjaar 1959

en

Verslag van het College der Censoren

BRUSSEL

DRUKKERIJ DER NATIONALE BANK VAN BELGIË

1960

in goud, de Belgische franken verschaffen die het ten gunste van andere lidstaten zou aanwenden en zelf beslissen over de wenselijkheid van het uitoefenen van de trekkingsrechten. Door bovengenoemde wet werd de Bank dus in de plaats gesteld van de Staat wat betreft de rechten en de verplichtingen met monetair karakter voortvloeiend uit het lidmaatschap bij het Internationale Monetaire Fonds.

Ten gevolge van die wijziging heeft de Bank de vordering van de Staat op het Fonds voortvloeiend uit de Belgische deelneming, als haar eigen tegoed geboekt ten belope van de verrichte stortingen in goud en in rekening-courant. Voor de uitvoering van die overname betaalde zij de Staat de tegenwaarde van de reeds gestorte bedragen, d.i. fr. 2,9 miljard; in oktober verrichtte zij de nieuwe storting van fr. 1,5 miljard ten gevolge van de verhoging van het Belgische quotum in het Fonds.

*
* *

De financiële toestand van Kongo heeft bezorgdheid gewekt. De financiering van het tekort op de gewone begroting van Kongo en van de openbare investeringsuitgaven die voor de economische expansie vereist zijn, deden schatkistmoeilijkheden oprijzen. In weerwil van een gunstige handelsbalans, sloot de betalingsbalans van Kongo met een tekort; de deviezenreserves van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi verminderden aanzienlijk.

De rechtzetting van die toestand kan niet met monetaire middelen worden bereikt. Ze vereist de toepassing van een gezamenlijke politiek die, eensdeels, een inspanning tot herstel van Kongo zelf en, anderdeels, een ruime medewerking van België omvat. Wat deze laatste betreft, werden reeds nauwkeurige verplichtingen aangegaan bij het opmaken van de begroting voor 1960, die onder de buitengewone uitgaven een hulpverlening van fr. 4,2 miljard aan Kongo en Ruanda-Urundi voorziet. Die hulp bestaat uit : fr. 2,5 miljard voor bijstand

is inzonderheid toe te schrijven aan een inkrimping van het overschot der onzichtbare transacties en aan een toeneming van de netto-afvloeiing uit hoofde van de multilaterale betalingen en van het overheidskapitaal. Per saldo werd daarentegen meer particulier kapitaal ingevoerd.

Goud- en netto
deviezenvoorraad
van de Bank

De goud- en netto deviezenvoorraad van de Bank daalde van fr. 74,1 miljard op het einde van 1958 tot fr. 65,8 miljard twaalf maanden later.

Deze cijfers houden geen rekening met sommige niet direct opeisbare tegoeden en inzonderheid met de vordering die de Belgische Staat bezit op het Internationale Monetaire Fonds tot terugbetaling van zijn aandeel als lid van het Fonds en die de Bank krachtens de wet van 19 juni 1959 in haar boekhouding mocht aantekenen, als

Goud- en netto deviezenvoorraad van de Nationale Bank van België ⁽¹⁾
(In miljarden franken)

Einde maand	Goud- voorraad	Tegoeden in convertibele geldsoorten	Netto- tegoeden in internationale akkoorden met de O.E.E.S.- landen	Overige netto- tegoeden of -verplich- tingen	Totaal	Beweging
1956 December	46,2	1,0	9,4 ²	0,3	56,9	+ 0,1 + 17,1
1957 December	45,8	1,9	8,3 ²	1,0	57,0	
1958 December	63,5	1,5	8,7 ²	0,4	74,1	
1959 Januari	62,4	1,7	6,8	0,5	71,4	- 2,7
Februari	61,3	1,1	6,7	0,3	69,4	- 2,0
Maart	62,3	1,9	5,7	0,3	70,2	+ 0,8
April	63,3	4,3	4,9	0,1	72,6	+ 2,4
Mei	64,5	3,7	5,0	0,3	73,5	+ 0,9
Juni	63,5	3,6	4,8	0,3	72,2	- 1,3
Juli	64,0	3,3	4,5	- 0,2	71,6	- 0,6
Augustus	63,8	3,1	4,4	- 0,4	70,9	- 0,7
September	62,7	3,4	4,3	- 0,1	70,3	- 0,6
Oktober	59,4	3,9	5,3	0,2	68,8	- 1,5
November	57,8	4,0	5,2	- 0,6	66,4	- 2,4
December	56,7	4,4	5,2	- 0,5	65,8	- 0,6

(1) Excl. sommige niet direct opeisbare tegoeden en inzonderheid de vordering van de Belgische Staat op het Internationale Monetaire Fonds tot terugbetaling van zijn aandeel als lid van het Fonds en die de Nationale Bank van België krachtens de wet van 19 juni 1959 in haar boekhouding mocht aantekenen, als eigen bezit, ten belope van de biljetten die werden uitgegeven, de kredieten die werden verleend of de bedragen goud die werden gestort door de Bank ten gunste van het Fonds, tot ontlasting van de Staat.

(2) De vordering op de Europese Betalingsunie bereikte fr. 9,7 miljard einde 1956, fr. 6,8 miljard einde 1957 en fr. 7,8 miljard einde 1958.

eigen bezit, ten belope van de biljetten die werden uitgegeven, de kredieten die werden verleend of de bedragen goud die werden gestort door de Bank ten gunste van het Fonds en tot ontlasting van de Staat.

Op 31 december 1959 bedroeg de vordering op het Fonds, welke door de Bank krachtens die beschikkingen was geboekt, fr. 4,4 miljard. De Bank stortte eensdeels aan de Staat fr. 2,9 miljard, d.i. de tegenwaarde van het goud en de dollars die aan het Fonds werden geleverd en van de Belgische franken die op zijn rekening-courant voorkwamen ingevolge de inschrijving op het Belgische quotum; de tegenwaarde van het goud en de dollars die aan het Fonds werden geleverd, nl. fr. 2,8 miljard, werd door de Regering aan het Rentenfonds toegekend om het nieuwe middelen te bezorgen op het ogenblik waarop zijn bevoegdheid werd uitgebreid. Anderdeels heeft de Bank in naam, voor rekening en ter ontlasting van de Staat, doch met eigen middelen, aan het Monetaire Fonds fr. 1,5 miljard gestort, d.i. de bijkomende inschrijving die in goud aan het Fonds moest betaald worden en waarvoor zijn rekening-courant in Belgische franken diende gecrediteerd, ingevolge de verhoging van het Belgische quotum, die eveneens bij de wet van 19 juni 1959 werd toegelaten.

Afgezien van de uitzonderlijke verrichting welke deze storting aan het Fonds uitmaakt, evenals van een andere uitzonderlijke verrichting waarover hierna zal worden gehandeld, nl. de terugbetaling aan de Bank vanwege de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid van de vorderingen die in het kader van bepaalde betalingsakkoorden werden geconsolideerd, bedroeg de vermindering van de goud- en netto deviezenvoorraad van de Bank, voortvloeiend uit andere verrichtingen, in 1959 fr. 6 miljard.

Op grond van de brutocijfers vertoonden de verschillende bestanddelen van de goud- en netto deviezenvoorraad van de Bank het volgende verloop.

De goudvoorraad verminderde van fr. 63,5 miljard in december 1958 tot fr. 56,7 miljard in december 1959. Op laatstge-